

Czynniki determinujące pracę pielęgniarek anestezjologicznych oraz poziom bezpieczeństwa pacjentów

Wstęp. Zapewnienie bezpieczeństwa pacjentowi w systemie opieki zdrowotnej na wszystkich jej poziomach to dziś priorytet ze względu na ogromną ilość zdarzeń niepożądanych do jakich w nich dochodzi. z tych powodów współczesne zarządzanie jednostkami ochrony zdrowia, musi uwzględniać w swoich działaniach podejmowanie interwencji na rzecz bezpieczeństwa pacjenta. Analizując wpływ środowiska pracy na pracownika i sposób wykonywania przez niego obowiązków zawodowych, należy przyjrzeć się zarówno miejscu świadczenia pracy jak i świadczącemu pracę. Należy poznać cechy, właściwości obu oddziaływujących na siebie podmiotów, które w sposób pozytywny lub negatywny mogą na siebie oddziaływać.

Cel pracy. Celem pracy jest analiza czynników najbardziej determinujących pracę pielęgniarki anestezjologicznej oraz identyfikujących zależności wpływu tych czynników na realizowanie usług pielęgniarskich zgodnie ze standardami i procedurami przekładającymi się bezpośrednio na bezpieczeństwo pacjenta zarówno w aspekcie indywidualnym (dla pielęgniarki) jak i instytucjonalnym (miejsce pracy).

Materiał i metody. Grupę badaną stanowiło 200 aktywnych zawodowo pielęgniarek anestezjologicznych zatrudnionych w oddziałach anestezjologii lub intensywnej terapii. Metodą badawczą wykorzystaną w pracy był sondaż diagnostyczny, przeprowadzony za pomocą kwestionariuszy standaryzowanych oraz autorskiej ankiety. Kwestionariusze miały charakter ogólny, nie określały wpływu jednego, konkretnego zjawiska na pracę, dzięki czemu pozwoliły na uzyskanie szerokiego zakresu informacji w badanym temacie.

Wyniki badań. W badanej grupie dominowała płeć żeńska, mieszkańcy dużych miast, w wieku powyżej 50 lat, posiadające tytuł zawodowy licencjata lub wykształcenie wyższe, podejmujący dodatkowe zatrudnienie w zawodzie. Zdarzenia niepożądane w praktyce pielęgniarek anestezjologicznych nie są powszechnym zjawiskiem. W badanej grupie doświadczenie tego zjawiska zadeklarowało jedynie 43 z 200 osób. Ogólny poziom zmęczenia badanych klasyfikował się na średnim poziomie (30,86% ankietowanych). Ogólny poziom obciążenia psychoneurologicznego w badanej grupie był wysoki (59,24%). Zarówno satysfakcja z życia (17,04 punktu) jak i z pracy była niska (16,13 punktu). Badana grupa pielęgniarek/pielęgniarzy charakteryzowała się niskim poczuciem satysfakcji z życia. Nieco wyższe wyniki

uzyskała jednak grupa A, średnia punktów $17,04 \pm 4,02$, niż grupa B średnia punktów $16,56 \pm 3,26$. W badanej grupie pielęgniarek/pielęgniarzy anestezjologicznych zarówno średni wskaźnik skali „Wysiłki,” ($21,1 \pm 5,2$ dla grupy A) i ($19,77 \pm 6,24$ dla grupy B) jak i „Nagrody” ($40,85 \pm 9,21$ dla grupy A) i ($40,3 \pm 10,55$ dla grupy B) oraz ogólny wskaźnik ERI ($1,02 \pm 0,42$ dla grupy A) i ($0,98 \pm 0,45$ dla grupy B) różniły się nieznacznie między sobą. Różnice te jednak były nieistotne statystycznie ($p > 0,05$). W badanej grupie obserwowano ogólnie wysokie poczucie własnej skuteczności. Osoby z grupy A charakteryzowały się nieco wyższą średnią poczucia własnej skuteczności $29,54 \pm 5,58$ niż osoby z grupy B $28,6 \pm 5,61$. Personel pielęgniarski nie ma wystarczającej wiedzy na temat istnienia w Polsce systemu raportowania zdarzeń niepożądanych w pielęgniarstwie, przez co bezpieczeństwo pacjenta może być zagrożone.

Wnioski. Zdarzenia niepożądane w praktyce pielęgniarek anestezjologicznych nie są powszechnym zjawiskiem. Pielęgniarki anestezjologiczne wykazują wysoki poziom obciążenia psychoneurologicznego. W pracy pielęgniarek anestezjologicznych powinna panować równowaga pomiędzy nakładem pracy a nagrodą. Brak równowagi pomiędzy nakładem pracy a nagrodą, z przewagą nagród nad wysiłkiem może skutkować zmniejszeniem poziomu bezpieczeństwa pacjentów.

Słowa kluczowe. Pielęgniarki anestezjologiczne, bezpieczeństwo, zdarzenia niepożądane